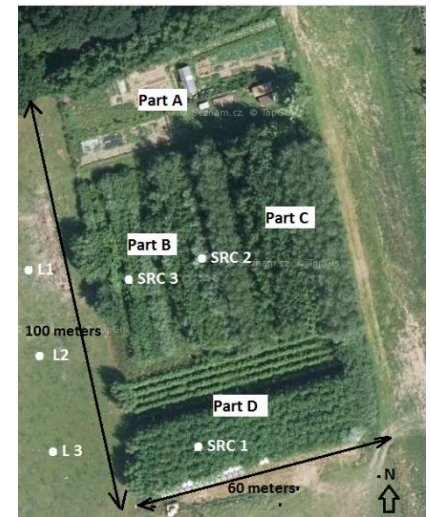

AGROERDÉSZETI RENDSZER: LEGELTETETT FÁS RENDSZER

Alapítás éve	1992
Specializáció	Vegyes gazdálkodás növény- és állattenyésztéssel
Gazdaság területe	Kb. 150 ha
Foglalkoztatottak száma	A család 4 tagja
Agroerdészeti módszerek bevezetése	1999 → 2004 (SRC → poultry)
Helyszín	Nová Olešná, Dél-csehországi régió
Weboldal	-

A Nová Olešná faluban létesített kis agroerdészeti rendszerben (0,6 ha) egy rövid vágásfordulójú energetikai ültetvényt (SRC) kombinálnak baromfitartással és háztáji zöldségtermesztéssel. A rendszert a háztartás faaprítékkal, zöldséggel és tojással/hússal történő ellátására hozták létre. A baromfiállományt jellemzően 20-30 tyúk, egy kakas, valamint többféle kacsa, pulyka és liba alkotja. Az etetővel és itatóval felszerelt tyúktól is a területen található. A baromfiak etetésére helyben termesztett gabonát és alkalmanként kereskedelemben kapható pellettakarmányt használnak. Az agroerdészeti rendszert kerítés védi.

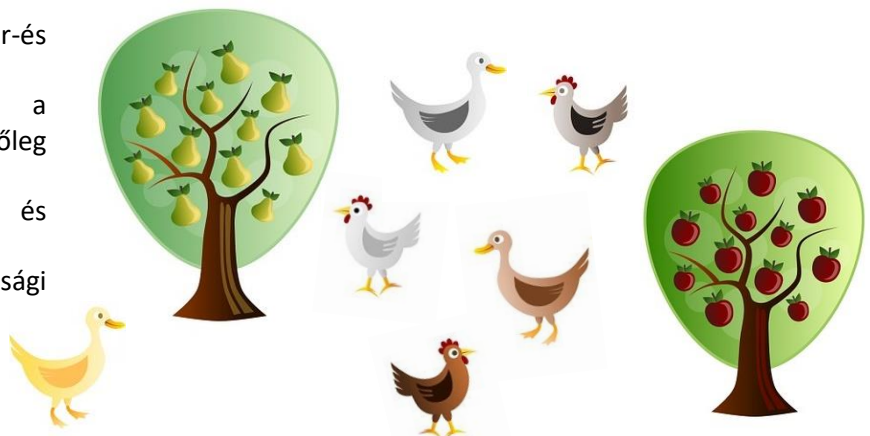

A faültetés elsődleges célja energetikai célú faapríték-termelés volt. Néhány év elteltével a gazda felesége baromfitartásba kezdett az ültetvény szomszédságában, és megfigyelte, hogy a tyúkok és csirkék nemcsak rovarokat és növényeket csipegetni jártak be az ültetvény területére, de a ragadozómadarak elől is ide rejtőztek.

A tyúkok SRC területén történő szabadtartása következtében megemelkedett állatjólét (kedvezőbb hőmérsékleti és pára viszonyok, táplálék, búvóhely) miatt a tojáshozam is megnőtt – egészen a ragadozók (róka, nyest) megjelenéséig. A talaj- és klimatikus paraméterek (tápanyagtartalom, pH, Cox resp. hőmérséklet, nedvességtartalom) a talajtermékenység és az állatjólét kedvező irányban történő változását mutatták.

- A gazdaság élelmiszer-és energiaellátásának segítése
- A baromfiak védelme a ragadozómadarakkal szemben (főleg karvaly, sólyom)
- A fák védelme a kártevők, rovarok és gyomok ellen a csirkék legelése révén
- Hozzájárulás a régió mezőgazdasági tájainak diverzifikációjához

A szükséges információt a kutatással (VÚKOZ Průhonice) kötött hosszú távú együttműködés biztosította. Az agroerdészeti rendszer rövid vágásfordulójú energetikai ültetvényként (SRC) van nyilvántartva, így alkalmas közvetlen támogatásra (SAPS). A háztáji kert az elülső, 12 méter széles művelési területen kapott helyet. A szabadtartásos baromfitenyésztés és a rövid vágásfordulójú energetikai ültetvény szakszerű műveléséhez további ismeretekre és felszerelésekre lenne szükség.

AZ AGROERDÉSZETI RENDSZER KIALAKÍTÁSÁRA ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

Az agroerdészeti rendszer 1999 és 2004 között fokozatosan került kialakításra, és összesen 0,6 hektáron 3–4 részre oszlik (ld. 1. kép). A rövid vágásfordulójú energetikai ültetvény nyár- és fűzklónokból létesített klónkísérlete (0,2 ha; 36 fűz és nyár genotípus; 2 m x 0,5 m ültetési hálózat; 10 000 db/ha) mellett egy tűzifa/faapríték előállítására szolgáló ültetvény (0,15 ha; az 5 legjobb fűz- és nyárklón; 2 m x 0,5 m ültetési hálózat; 10 000 db/ha) és a J-105-ös nyárklónból egy 0,1 ha-os anyatelep (dugvány szaporítóanyag előállítására), valamint egy háztáji zöldségeskert (0,1 ha) is található. A háztáji baromfitartás létesítményei mozgathatóak, így mindig az adott helyzet szerint legalkalmasabb helyen található.

VESZÉLYEK/PROBLÉMÁK

- Az utóbbi 3–4 évben a róka és a nyest okoznak problémát, melyek nappal kárt tesznek a baromfiállományban. Az éjszakát az állatok a zárt ólban töltik. A további károk megelőzésére már tettek különféle lépéseket (pl. jobb kerítés, vadászat, stb.).

A baromfitartással kombinált SRC állomány alatt a feltalaj (5-15 cm) rendszeresen mért paramétereit tekintve 17 év elteltével túlnyomórészt pozitív tendencia volt tapasztalható, ideértve a CO_x, pH, P, K, Ca, Mg növekvő vagy stagnáló értékeit – annak ellenére, hogy a területet nem trágyázták, valamint hogy fás biomasszát távolítottak el a területről (5 vágás). Ezen kívül az SRC zárt lombozata kedvezően hatott a baromfiak jólétére – csökkentve a levegő hőmérsékletének és páratartalmának ingadozását, különösen a hőségnapokon (akár 5 °C-kal is), valamint menedéket nyújtva a ragadozók elől. A biomassza termelését célzó fűz/nyár SRC baromfityénysztéssel történő kombinálása a talajra, a mikroklímára, az állatjólétre gyakorolt többszörös pozitív hatása és adaptációs, mérséklő jellege miatt ajánlható.

JÖVŐBENI TERVEK

A gazda az SRC segítségével (biomassza/faapríték/pellet előállításával) szeretne önellátóvá válni fűtésének energiaellátása terén. Felesége szeretné tovább folytatni a baromfitartást és a háztáji kert művelését. A kutatók szeretnék jobban megismerni az agroerdészeti ökoszisztéma kölcsönhatásait.

ZÁRÓ AJÁNLÁS

A faültetéssel és gondozással kapcsolatos ismeretek (a gyomlálás alapvető fontosságú az SRC alapításának első éveiben), ismeretek vagy (jobb) tapasztalatok a szabadtartásos baromfitartásról és a jószágok védelméről

Fő ajánlás:

„Ilyen jellegű agroerdészeti rendszert az otthonunkhoz közel létesítsünk, mivel gyakori látogatást igényel. Készítsünk egy jó kerítést. Ha többet szeretnénk termelni, készítsünk „tervet”, hogyan tudnánk minden terméket hasznosítani a faaprítéktól a tojásig, és... élvezzük a gazdálkodást!! “

KULCSSZAVAK

Rövid vágásfordulóú energetikai ültetvény, baromfityénysztés, tyúkok, háztáji kert, nyár, fűz, kísérlet

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

